

Lovforslag, ligesaa vist regner jeg paa, at den høitagtede Indenrigsminister ikke vil hvile, for det er blevet til Lov. Jeg er fuldkommen enig med den høitagtede Indenrigsminister i, at det er den rette Vej til at begynde med Udviklingen af vore kommunale Forhold, at vi faae en Valglov, thi, først naar Striden mellem Beboerne, mellem dem, der have Meget, og dem, der have Lidet, er bleven udfjævnnet, og naar Frygten, Frygten hos dem, der have Meget, for Eiendommens Tillintetgjørelse, og Frygten hos dem, der have Lidet, for Eiendommens Helliggjørelse, er blevet hævet, først naar disse to Yderligheder ere blevene forsonede, kunne vi tage fat paa det næste Punkt i vor kommunale Udvikling, nemlig Communernes Competence eller den Myndighed, som kan overdrages dem. Naar vi først faae en Valglov for Communerne, en Constituering af Communerne, hvorved Borgene kunne blive sluttede sammen, først da kunne vi have Haab om, at, naar engang Retspleien og Forvaltningen ifølge Grundlovens § 76 skal adskilles, en Deel af det, der hidtil har været overdraget til Statsmyndigheden, som hidtil har været afgjort bureaukrattisk, vil kunne overdrages til Communernes Selsforvaltning. Men dette kan jo kun komme efterhaanden, og jeg har derfor altid betragtet den Mening, at man kunde have en Ordning af vore kommunale Forhold, overensstemmende med vor nye Statsforfatning, fix og færdig, som et Lustkastel, og jeg har tilladt mig, i den første Sæstion, vi sad her, at kalde den saaledes og at mene, at vi vare bedre tjente med efterhaanden at søge at drage Mere og Mere ind under den kommunale Afgjørelse, end med at udsætte den kommunale Udvikling, indtil vi kunde faae den saaledes fix og færdig, thi en Communal-Forfatning kan man vel skrive paa Papiret, men man faaer den sandelig ikke paa eengang indført i Livet. Naar jeg har tilladt mig ganske og aldeles at slutte mig til dette Udkast, da er det ikke, fordi det ganske svarer til mine personlige Ønsker og Forhaabninger om en communal Repræsentation. Jeg kunde i den Henseende maaskee bedre slutte mig til det Første af hvad det ærede Medlem fra Nykjøbing (Monrad) igaar udtalte, at Valgene burde udgaae af den almindelige Valgret, men

at Valgbarheden tildeels skulde være indskrænket, thi jeg finder, at dette var mere overensstemmende med Grundloven. Jeg kan ikke være fuldkommen enig med den høitagtede Indenrigsminister, naar han mener, at det ved de communale Anliggender kommer ganske og aldeles an paa Penge. Jeg seer, at den høitærede Indenrigsminister ryfter paa Hovedet, altsaa maa jeg have misforstaaet ham, og det glæder mig, thi der er i de communale Anliggender saamange Humanitetshensyn, som maae gjøre sig gjældende. Men, naar en saadan Ordning af Valgretten skulde forenes med det Princip, som den ærede Rigsdagsmand fra Nykjøbing dernæst opstillede, da maa jeg tilstaae, at jeg langt hellere holder mig til det foreliggende Udkast end tager fødte Medlemmer. Det ærede Medlem fra Nykjøbing udtalte gjentagne Gange, at Grundtanken i det foreliggende Udkast var en anden end Grundlovens, at dets Princip var forskelligt fra Grundlovens, og han søgte at begrunde dette derpaa, at der var en Valgretscensus for en Deel af den kommunale Repræsentation; men jeg vil tillade mig at spørge ham, paa hvilket Princip i Grundloven det af ham opstillede Forslag om fødte Medlemmer beroer. Det forekommer mig at være langt mere stridende mod Grundloven end det Udkast, som er forelagt af den høitærede Indenrigsminister; langt hellere, end vi skulle have fødte Medlemmer paa Grund af deres Eiendomsbesiddelse — thi vi vide jo dog, at der iblandt dem kan være fødte Fæ (Munterhed) og halvgale Menneker, som man hellere maa lade blive hjemme i deres Baas og indrette deres Forhold saa galt, som de ville, end gjøre Forstyrrelse i Communens Bestyrelse — langt hellere end saadanne fødte Medlemmer vil jeg gaae ind paa en Valgretscensus, hvormeget jeg end har imod, at vi skulle inddele Folket i Classer. Der kunde jo vistnok være adskillige Betæneligheder ved den nye Ordning, og der er ogsaa i det andet Thing blevet udtalt mange Betæneligheder, men jeg troer, at de i det Hele taget ikke have Noget at betyde. Der er en Betænelighed, som for mig har været den meest betydningsfulde, og det er den, at en Classe i Landet, som har en overordentlig